

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Børne- og Undervisningsministeriet
Att. Departementet

S. 1
8. februar 2021

Høring vedr. opfølgning på aftale om styrkelse af ordblindeområdet

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

Danske Gymnasier har den 13. januar 2021 modtaget høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om de gymnasiale uddannelser (Opfølgning på aftale om styrkelse af ordblindeområdet).

Lovforslaget udmønter to initiativer fra den politiske aftale af 30. september 2020 om styrkelse af ordblindeområdet. Det drejer sig om initiativet "Lettere adgang til ordblindeefterskoler" og initiativet "Mulighed for oprettelse af klasser med forlængede uddannelsesforløb for elever med bl.a. ordblindhed på det gymnasiale område". Danske Gymnasier vil i dette høringssvar anføre en række bemærkninger til initiativet vedrørende oprettelse af selvstændige klasser med forlængede uddannelsesforløb på det gymnasiale område.

Tydelig hjemmel vil gavne flere unge

Danske Gymnasier tager overordnet meget positivt imod ændringsforslaget til lov om de gymnasiale uddannelser, der nu giver en meget tydelig hjemmel til, at gymnasierne kan oprette selvstændige klasser for elever med forlængede uddannelsesforløb som følge af nedsat funktionsevne eller indlæringsvanskeligheder. Foreningen har tidligere over for Børne- og Undervisningsministeriet samt flere af de politiske partier bag aftalen gjort opmærksom på det uhensigtsmæssige i den uklare lovgivning på området, fordi dette har været et benspænd for gymnasier, der ønskede at oprette selvstændige klasser for denne elevgruppe.

Eftersom der både er et politisk ønske og et ønske fra sektoren om at imødekomme unge med særlige behov ved at oprette disse selvstændige

klasser, forventer Danske Gymnasier også, at flere gymnasier vil benytte denne mulighed, og at de selvstændige klasser også kan bidrage til at flere af denne type unge gennemfører en ungdomsuddannelse.

Danske Gymnasier bemærker i den sammenhæng, at det af lovbemærkningerne til lovforslaget fremgår, at Børne- og Undervisningsministeriet *ikke* forventer, at den foreslåede ændring vil betyde en stigning i antallet af elever, som institutionerne vil tilrettelægge forlængede uddannelsesforløb for. Foreningen er af den overbevisning, at muligheden for at oprette selvstændige klasser med forlængede uddannelsesforløb for elever med nedsat funktionsevne eller indlæringsvanskeligheder *både* kan bidrage til, at flere elever, der allerede tilbydes forlængede uddannelsesforløb, vil gennemføre en ungdomsuddannelse, fordi klassesammenhængen kan styrke elevernes faglige og personlige udvikling ved at give dem den relevante støtte, *og* at flere unge med nedsat funktionsevne eller indlæringsvanskeligheder generelt set påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse, fordi de ser en værdi og en støtte i netop at kunne kombinere forlængede uddannelsesforløb med selvstændige klasser og tage en ungdomsuddannelse på denne måde.

Denne kombination imødekommer altså en gruppe unge, der ellers ville være endt mellem to stole, fordi de både har sværere ved at få job og ved at gennemføre en ungdomsuddannelse end andre unge, og tilbyder dem en gymnasial uddannelse, de ville have haft sværere ved at få. Foreningen kan derfor heller ikke afvise, at der vil ske en stigning i antallet af elever, som institutionerne vil tilrettelægge forlængede uddannelsesforløb for.

Af samme årsag ønsker Danske Gymnasier også at påpege behovet for at betragte selvstændige klasser for elever med nedsat funktionsevne eller indlæringsvanskeligheder som en særlig ordning, der *ikke* skal ske inden for de til enhver tid gældende regler om uddannelserne, herunder kapacitetsfastsættelse, elevfordeling, fleksibelt klasseloft samt tilskud, som det ellers fremgår af lovbemærkningerne.

Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling

Når foreningen argumenterer for dette, så skyldes det, at der er tale om unge med nedsat funktionsevne eller indlæringsvanskeligheder, som af forskellige årsager oftest er udfordret i en sådan grad, at de, selv om de er normalt- til velbegavede, umiddelbart ikke kan gennemføre en ungdomsuddannelse på ordinære vilkår. Derfor bør denne gruppe heller ikke indgå i samme ordinære proces for optagelse, elevfordeling mv. Dette baserer vi på erfaringer fra et mindre antal gymnasier, der de senere år har samarbejdet med omkringliggende kommuner om treårige

hf-forløb organiseret i klasser. Initiativet til treårig hf er primært udsprunget af en efterspørgsel fra kommunerne, der forsøger at hjælpe sårbare unge med at komme videre i job eller uddannelse. For at få tilbud om treårig hf skal den enkelte unge visiteres til det. Det foregår ved, at et visitationsudvalg, typisk med repræsentanter fra både gymnasiet og kommunens skoleforvaltning, tager stilling til, om den enkelte elev har tilstrækkelige faglige, personlige og sociale kompetencer til at gennemføre et særligt tilrettelagt treårig hf-forløb. I den forbindelse er det et krav, at der foreligger en lægeerklæring med den unges diagnose. På samme måde foreslår Danske Gymnasier, at der stilles krav om dokumentation for en elevs fysiske eller psykiske funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder – i virkeligheden samme dokumentationskrav, som gør sig gældende for tilskud til socialpædagogisk bistand – når en elev indgår i en selvstændig klasse for elever med forlængede uddannelsesforløb.

Dette handler ikke om at gøre processen mere besværlig eller bureaukratisk, men om at undgå, at kapacitetsbegrænsninger eller særlige regler for elevfordeling kommer til at spænde ben for målet at løse det udækkede behov, der er for at hjælpe denne gruppe af unge, hvis flere skal have en ungdomsuddannelse.

Fleksibelt klasseloft og tilskud

Derfor foreslår Danske Gymnasier også, at de selvstændige klasser med forlængede uddannelsesforløb ikke omfattes af det fleksible klasseloft, fordi erfaringer viser, at hvis eleverne i disse klasser skal have den nødvendige faglige, sociale og pædagogiske støtte, der hjælper dem til at gennemføre uddannelsen, så skal der være færre end 28 elever i en klasse. Eksempelvis kan der være behov for, at eleverne sidder ved énmandsborde eller at der indgår en eller flere mentorer eller lektiehjælpere i undervisningen. Omfattes klasserne af det fleksible klasseloft kan det derfor risikere at skabe et incitament til, at de færre elever, der placeres i klasserne med forlængede uddannelsesforløb, kan føre til placeringen af flere elever i ordinære klasser, fordi det fleksible klasseloft udgør et gennemsnit af eleverne i klasserne, hvilket vil være u hensigtsmæssigt for eleverne.

I samme ombæring ønsker Danske Gymnasier at bemærke, at det eksisterende reducerede taxameter til forlængede forløb i sig selv ikke er tilstrækkeligt til at få økonomien for selvstændige klasser med forlængede uddannelsesforløb til at hænge sammen. Dels er undervisningstaksterne pr. elev reduceret med 25-30 procent ift. de ordinære forløb, og dels er der færre elever pr. klasse. Derfor søger gymnasierne eksempelvis fondsmidler, SPS-støtte eller får støtte fra den enkelte kommune. Problemet er, at fondsmidler er en usikker

finansiering i længden, fordi fonde sjældent støtter driftsopgaver, hvilket det bliver over tid. Samtidig er søgning af SPS-midler meget bureaukratisk, fordi SPS-ordningen er lavet til at støtte nogle få elever i almindelige klasser. Den tager altså ikke hensyn til at samle en hel klasse. Derfor skal midlerne søges for hver elev med angivelse af timetal og formål for den enkelte elev, og der skal jævnligt rapporteres om elevens udvikling og videre behov. Den individuelle tilgang er i strid med realiteten, for der er oftest behov for, at midlerne går til mentorer og lektiehjælpere, der tager sig af hele klassen eller den elev, der i situationen har brug for hjælp.

Som situationen er nu, mister gymnasierne penge på at tilrettelægge forlængede uddannelsesforløb i selvstændige klasser. De, der har indgået i kommunale samarbejder, gør det, fordi der er et stort behov, og fordi gymnasierne ønsker at påtage sig et passende socialt ansvar.

Taxameter for klasser med forlængede uddannelsesforløb bør komme på niveau med ordinært taxameter

Det vil gøre en markant forskel for gymnasierne, hvis økonomien i højere grad understøtter, at selvstændige klasser med forlængede uddannelsesforløb i højere grad kan løbe rundt på lige vilkår med ordinære forløb. Det vil kunne lade sig gøre, hvis taxameteret kommer på niveau med det almindelige taxameter, så en elev på eksempelvis et treårigt hf-forløb årligt udløser et undervisningstaxameter på ca. 65.000 kr. og ikke kun ca. 46.000 kr. På den måde vil der være ressourcer til, at eleverne i klassen kan få den supplerende støtte, der er behov for.

En alternativ løsning med samme effekt og omkostninger vil være at tildele et skyggetaxameter for det antal elever, der kunne have været i klassen. Det svarer til den løsning, der i dag gælder for ASF-klasser (ASF-taxameteret). Det medfører, at man eksempelvis opretter et treårigt hf-forløb med 18 elever, men tildeler institutionen et skyggetaxameter for undervisningstaxameteret, så man både modtager tilskuddet for de 18 elever på holdet samt for de 10 elever, der ville have været på et ordinært hold. Det vil have den samme effekt som nævnt ovenfor. Ændringen vil give institutionerne de nødvendige ressourcer til at sikre en ekstraordinær støtte til eleverne, så undervisningen kan foregå på mindre hold og i mere trygge rammer, hvilket for elever med nedsat funktionsevne eller indlæringsvanskeligheder har stor betydning ift. fuldførelse af uddannelsen.

Det øgede taxameter forventes at kunne dækkes af lavere udgifter på beskæftigelsesområdet, eksempelvis jobcenterindsats og ledighedsydelse, samt øgede skatteindtægter for staten, idet de

pågældende unge får en uddannelse, som de ellers ikke ville have fået, og denne bidrager til, at de videreuddanner sig med henblik på beskæftigelse.

Med venlig hilsen

Birgitte Vedersø
Formand

S. 5
8. februar 2021